

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia 31 stycznia 2013 r.

DOLiS/DEC-80/13

dot. [...]

DECYZJA

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), art. 12 pkt 2, art. 22, art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), po rozpoznaniu wniosku Pana C. A., o ponowne rozpatrzenie sprawy rozstrzygniętej decyzją Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych z dnia 30 kwietnia 2012 r. (znak: DOLiS/DEC-385/12/27626,27624), wydaną w sprawie jego skargi dotyczącej nieprawidłowości w procesie przetwarzania jego danych osobowych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w O.,

utrzymuję w mocy zaskarżoną decyzję.

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pana C. A. (zwanego dalej również Skarżącym), dotycząca nieprawidłowości w procesie przetwarzania jego danych osobowych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w O. (zwany dalej również MOPS).

Skarżący zarzucił MOPS naruszenie ustawy o ochronie danych osobowych poprzez pozyskanie jego danych osobowych ze zbioru danych osobowych P. Zdaniem Skarżącego MOPS nie miał podstaw prawnych do takiego działania, albowiem nie wyraził on zgody na przetwarzanie danych osobowych poza MOPS-em.

Ponadto, Skarżący zarzucił pracownikowi socjalnemu, iż w rozmowie telefonicznej z ww. P. przekazał dotyczące go dane osobowe.

Podnosząc te zarzuty Skarżący wniósł o zbadanie przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych cyt.: „(...) czy do zrealizowania mojego prawa do korzystania z pomocy społecznej niezbędne jest przetwarzanie moich danych w sposób naruszający art. 100 par. 1 uops a tym samym czy zaistniała przesłanka dopuszczalności przetwarzania danych osobowych

(nie zawartych w katalogu danych osobowych), o której mowa w art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych”.

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych przeprowadził w przedmiotowej sprawie postępowanie wyjaśniające, w toku którego ustalił następujący stan faktyczny.

1. Pan C. A. korzysta ze świadczeń finansowych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w formie: zasiłku stałego, zasiłków celowych i pomocy rzeczowej.
2. Dnia 17 sierpnia 2011 r. Skarżący złożył do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Punktu Pomocy Społecznej Nr [...], z siedzibą w O. wniosek o przyznanie zasiłku celowego na pokrycie kosztów wykonania RTG zęba.
3. Koordynator Punktu Pomocy Społecznej Nr [...] wystąpił do P. z wnioskiem o udostępnienie informacji, czy Skarżący wykonał RTG zęba i czy w związku z tym poniósł jakieś koszty. W odpowiedzi na powyższe uzyskano informację, iż Skarżący odebrał zdjęcie RTG bezpłatnie.
4. Miejski Ośrodek Pomocy wyjaśnił, iż cyt.: „Zapytanie miało na celu ustalenie okoliczności uzasadniającej udzielenie pomocy o jaką zainteresowany się zwracał. Koordynator działał w oparciu o aktualnie obowiązujące przepisy prawa tj. ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tj. Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.) oraz ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362, z późn. zm.)”.
5. Informację uzyskaną z P. dołączono do wywiadu środowiskowego i znajduje się w aktach Pana C. A. Informacja ta została wykorzystana do rozpatrzenia wniosku z dnia [...] sierpnia 2011 r. i wydania przez Zastępcę Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w O. decyzji z dnia [...] września 2011 r., znak: [...], odmawiającej przyznania Skarżącemu świadczenia zasiłku celowego na opłacenie RTG zęba.
6. Ponadto, odnosząc się do zarzutu telefonicznego przekazania danych osobowych Skarżącego Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oświadczył, iż cyt.: „Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej nie praktykuje uzyskiwania danych telefonicznie. W przypadku Pana C [...] A[...] nawiązano kontakt telefoniczny z P[...], jednocześnie w tym samym dniu wystąpiono z wnioskiem o udostępnienie danych osobowych, aby sprawę załatwić w jak najszybszym terminie”.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiotowej sprawie Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych (zwany dalej również Generalnym Inspektorem) w dniu 30 kwietnia 2012 r. wydał decyzję (znak: DOLiS/DEC-385/12/27626,27624), odmawiającą uwzględnienia wniosku.

W ustawowym terminie Skarżący złożył wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy rozstrzygniętej ww. decyzją.

W ww. wniosku Skarżący zarzucił Generalnemu Inspektorowi niezachowanie postanowień zawartych w art. 7, 8, 9 i 77 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), zwanej dalej Kpa, podnosząc że:

- „[k]oordynator PPS nr [...] w O[...] wystąpił do P[...] z wnioskiem o udostępnienie informacji czy skarżący wykonał RTG zęba i czy w związku z tym poniósł jakieś koszty co

nie ulega wątpliwości, jednak GIODO mija się z prawdą, że skarżący odebrał zdjęcie RTG bezpłatnie”,

- „[k]oordynator PPS nr [...] w O[...] zawiadomił skarżącego o tym, że może odebrać bezpłatnie RTG zęba, ową informację uzyskał telefonicznie, a dopiero potem wystąpiono z wnioskiem udostępnienia danych osobowych skarżącego na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (...). Zatem przetworzone zostały dane osobowe telefonicznie z naruszeniem art. 33 ust 1 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych”,
- „GIODO nie ustalił czy P[...] prowadzi katalog zbioru danych osobowych”,
- „art. 100 § 2” ustawy o pomocy społecznej to katalog zamknięty dla pomocy społecznej i ustawodawca nie określił w owym katalogu prawa do uzyskiwania na podstawie zapisów art. 105 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej danych dotyczących zdrowia korzystającego z pomocy społecznej,
- przytoczone orzeczenie NSA z dnia 2 marca 2001 r. (sygn. II SA 401/00) dotyczy uchylonej ustawy o pomocy społecznej oraz przed nowelizacją ustawy o ochronie danych osobowych, pomimo, że jest w obrocie prawnym, nie odzwierciedla stanu prawnego na dzień dzisiejszy.

Skarżący zarzucił również, że Generalny Inspektor przekroczył terminy przewidziane w art. 35, 36 i 237 Kpa, zatem „zostało tu naruszone nie tylko prawo do prawdy obiektywnej, ale i prawo materialne ww. zapisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (...)”.

Po powtórny raz rozpatrzeniu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i przeanalizowaniu wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Generalny Inspektor zważył, co następuje.

Rozstrzygnięcie zawarte w zaskarżonej decyzji z dnia 30 kwietnia 2012 r. jest prawidłowe, a okoliczności podniesione we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy nie uzasadniają jego zmiany.

Przetwarzanie danych osobowych jest dopuszczalne, jeżeli występuje przynajmniej jedna z przesłanek wskazanych w art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą, zgodnie z którym przetwarzanie danych jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy: (pkt 1) osoba, której dane dotyczą, wyrazi na to zgodę, chyba że chodzi o usunięcie dotyczących jej danych, (pkt 2) jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa, (pkt 3) jest to konieczne do realizacji umowy, gdy osoba, której dane dotyczą, jest jej stroną lub gdy jest to niezbędne do podjęcia działań przed zawarciem umowy na żądanie osoby, której dane dotyczą, (pkt 4) jest niezbędne do wykonania określonych prawem zadań realizowanych dla dobra publicznego, (pkt 5) jest to niezbędne dla wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez administratorów danych albo odbiorców danych, a przetwarzanie nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą.

Generalny Inspektor podtrzymuje wyrażone w zaskarżonej decyzji stanowisko, że przetwarzanie przez MOPS danych osobowych Skarżącego znajduje oparcie w przesłance określonej w art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy. W ocenie Generalnego Inspektora przepisem prawa

z którego wynika uprawnienie MOPS uzasadniające dokonanie kwestionowanych przez Skarżącego operacji na jego danych osobowych (udostępnienie danych osobowych na rzecz P. i zebranie danych osobowych od P.) jest art. 105 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362, z późn. zm.), zgodnie z którym sądy, organy i jednostki organizacyjne są obowiązane niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni, udostępnić lub udzielić na wniosek pracownika socjalnego odpowiednich informacji, które mają znaczenie dla rozstrzygnięcia o przyznaniu lub wysokości świadczeń z pomocy społecznej. Przepis ten daje pracownikowi socjalnemu uprawnienie do wnioskowania o udzielenie m.in. przez jednostki organizacyjne informacji, które mają znaczenie dla rozstrzygnięcia o przyznaniu lub wysokości świadczeń z pomocy społecznej. W przypadku gdy informacje o udzielenie których wnioskuje pracownik socjalny mają dotyczyć konkretnej osoby, w ocenie Generalnego Inspektora, dla realizacji ww. uprawnienia niezbędne jest udostępnienie podmiotowi, do którego wniosek jest kierowany, danych osobowych tej osoby, pozwalających na wyszukanie żądanych informacji. W ocenie Generalnego Inspektora z treści art. 105 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej wynika również uprawnienie do zebrania przez organ pomocy społecznej informacji stanowiących dane osobowe od jednostki organizacyjnej jaką jest P. Odnosząc się do podniesionego przez Skarżącego zarzutu, że art. 100 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej to katalog zamknięty dla pomocy społecznej a ustawodawca nie określił w owym katalogu prawa do uzyskiwania na podstawie zapisów art. 105 ust. 1 tej ustawy danych dotyczących zdrowia korzystającego z pomocy społecznej, zauważyć przede wszystkim należy, że zebrane przez MOPS od P. informacje na temat Skarżącego nie są informacjami o jego stanie zdrowia. Niezależnie od powyższego zauważyć należy, że art. 100 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej, stanowiący, że w zakresie niezbędnym do przyznawania i udzielania świadczeń z pomocy społecznej można przetwarzać dane osób ubiegających się i korzystających z tych świadczeń dotyczące: pochodzenia etnicznego, stanu zdrowia, nałogów, skazań, orzeczeń o ukaraniu, a także innych orzeczeń wydanych w postępowaniu sądowym lub administracyjnym, wprost dopuszcza przetwarzanie informacji o stanie zdrowia. Przetwarzanie danych to również ich zbieranie, zgodnie bowiem z art. 7 pkt 2 ustawy ilekroć w ustawie jest mowa o przetwarzaniu danych - rozumie się przez to jakiegokolwiek operacje wykonywane na danych osobowych, takie jak zbieranie, utrwalanie, przechowywanie, opracowywanie, zmienianie, udostępnianie i usuwanie, a zwłaszcza te, które wykonuje się w systemach informatycznych. W ocenie Generalnego Inspektora nie można również uznać, że ze względu na treść art. 100 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej nie było dopuszczalne zebranie przez MOPS informacji udostępnionych przez P. Informacje przekazane przez P. - ze względu na to, że nie dotyczą pochodzenia etnicznego, stanu zdrowia, nałogów, skazań, orzeczeń o ukaraniu, a także innych orzeczeń wydanych w postępowaniu sądowym lub administracyjnym - niewątpliwie nie mieszczą się w katalogu określonym w powyższym przepisie, jednakże stanowisko, iż MOPS nie może przetwarzać danych wykraczających poza ten zakres nie jest zasadne i oznaczałoby brak możliwości realizacji jego zadań, z uwagi na fakt, iż niedopuszczalne byłoby również przetwarzanie m.in. informacji o ubóstwie, sieroctwie, bezdomności, bezrobociu czy przemocy w rodzinie. Art. 100 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej jest natomiast przepisem, o którym mowa w odnoszącym się do przetwarzania danych tzw. „wrażliwych” art. 27 ust. 2 pkt 2 ustawy, stanowiącym, że przetwarzanie danych, o których mowa w ust. 1, jest jednak dopuszczalne, jeżeli przepis szczególny innej ustawy zezwala na

przetwarzanie takich danych bez zgody osoby, której dane dotyczą, i stwarza pełne gwarancje ich ochrony.

Odnosząc się do zarzutu, że Generalny Inspektor mija się z prawdą, iż Skarżący odebrał zdjęcie RTG bezpłatnie, zauważyć należy, że Skarżący błędnie odczytuje pkt 3 ustaleń faktycznych w zaskarżonej decyzji, bowiem z tej części uzasadnienia decyzji nie wynika, że Generalny Inspektor ustalił, iż Skarżący odebrał zdjęcie bezpłatnie lecz, iż MOPS otrzymał informację o tej treści. Ponadto wskazać należy, że kwestia odpłatności za zdjęcie otrzymane przez Skarżącego nie ma znaczenia dla dokonania oceny istnienia przesłanki dopuszczającej przetwarzanie jego danych osobowych przez MOPS.

Odnosząc się do zarzutu, że koordynator PPS nr [...] informacje na temat Skarżącego uzyskał telefonicznie, a dopiero potem wystąpiono z wnioskiem o udostępnienie danych osobowych na podstawie ustawy o pomocy społecznej, w związku z czym doszło do przetworzenia danych osobowych z naruszeniem art. 33 ust. 1 pkt 2 ustawy, zauważyć należy, że w chwili, gdy doszło do kwestionowanych przez Skarżącego w niniejszym postępowaniu operacji na jego danych osobowych ustawa nie zawierała wskazywanego przez niego przepisu, w związku z czym MOPS nie mógł go naruszyć. Art. 33 ust. 1 pkt 2 ustawy obowiązywał bowiem do dnia 7 marca 2011 r., a do operacji, których dotyczy niniejsze postępowanie doszło w sierpniu 2011 r. Wskazać też należy, iż w tym czasie nie obowiązywał również art. 29 ustawy, którego ust. 3 przewidywał, iż dane osobowe udostępnia się na pisemny, umotywowany wniosek, chyba że przepis innej ustawy stanowi inaczej, a zatem przepisy o ochronie danych osobowych nie wymagały aby wnioskowanie o udostępnienie danych i udostępnienie tych danych następowały w formie pisemnej.

Odnosząc się do zarzutu, że Generalny Inspektor nie ustalił czy P. prowadzi katalog zbioru danych osobowych, wskazać należy, że przepisy ustawy i aktów wykonawczych do niej nie mówią o prowadzeniu „katalogu zbioru danych osobowych” w związku z czym brak jest podstaw do przyjęcia, iż prowadzenie takiego katalogu przez P. ma wpływ na dopuszczalność przetwarzania przez MOPS danych osobowych Skarżącego, z czym z kolei wiązałaby się konieczność ustalenia czy taki katalog jest prowadzony.

Odnosząc się do zarzutu, że przytoczone w zaskarżonej decyzji orzeczenie Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 2 marca 2001 r. (sygn. akt II SA 401/00) nie odzwierciedla stanu prawnego na dzień dzisiejszy, dotyczy uchylonej ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o ochronie danych osobowych przed nowelizacją, wskazać należy, że te okoliczności nie mają istotnego wpływu na rozstrzygnięcie zapadłe w sprawie.

Ponadto, na treść rozstrzygnięcia zapadłego w sprawie nie ma również wpływu termin w jakim została wydana zaskarżona decyzja, co oznacza, że również stawiane przez Skarżącego we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy zarzuty przekroczenia terminów przewidzianych w art. 35, 36 i 237 Kpa, nie uzasadniają rozstrzygnięcia sprawy w inny sposób niż w zaskarżonej decyzji.

Reasumując, po dokonaniu ponownej analizy rozpatrywanej sprawy Generalny Inspektor podtrzymuje rozstrzygnięcie zawarte w decyzji z dnia 30 kwietnia 2012 r. (znak: DOLiS/DEC-385/12/27626,27624).

Decyzja jest ostateczna. Na podstawie art. 21 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych, w związku z art. 13 § 2 oraz art. 53 § 1 i 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r., poz. 270 z późn. zm.), od niniejszej decyzji stronie przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (na adres: ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa).